

Про участь мозочків в регуляції процесу всмоктування в кишечнику

В. С. Василевський

Кафедра фізіології людини і тварин Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

Дані про зміни в моториці і секреції шлунково-кишкового каналу у птахів і ссавців при подразненні і виключенні мозочка належать до незаперечних і найбільш ранніх відомостей про вплив мозочка на перебіг вегетативних актів [1, 2, 4, 5, 6, 8, 9, 12, 17, 24]. Вплив мозочка на процес всмоктування — одну з найважливіших функцій кишечника — спеціально ще не досліджено. Дуже нечисленні літературні дані, що стосуються цього питання [1, 11, 29], ґрунтуються не на прямих, спеціальних дослідженнях і тому особливостей впливу мозочка на резорбтивну функцію не розкривають. Ми провели понад тисячу гострих і хронічних дослідів на 30 собаках для з'ясування участі мозочка в регуляції всмоктування в тонкому кишечнику.

Методика досліджень

Досліди провадились на собаках 1,5—7-річного віку, вагою 6,5—15 кг з ізольованим відрізком порожніої кишки. Для вивчення процесу всмоктування в порожнину ізольованого відрізу кишечника завжди в однаковому об'ємі вводили 7%-ний розчин глюкози при температурі 37° С. Розчин цукру вводили двічі протягом одного досліду: спочатку на 30 хв до експериментального впливу і через п'ятнадцять хвилин — знову на 30 хв — при різних впливах на центральну нервову систему. Кількість глюкози, що всмокталася, встановлювали рефрактометрично, за різницею між кількістю цукру, введеного та видаленого з відрізу кишечника. До початку дослідів з експериментальними впливами на ЦНС визначали норму — природні коливання інтенсивності всмоктування від досліду до досліду у даної тварини в один і той же час доби після 14—16 годинного голодування при необмеженому споживанні води.

В хронічних дослідах електричне подразнення на мозочок наносили через вживлені електроди (нержавіюча сталь — поліхлорвініл, 300 мк, міжелектродна відстань — 1—2 мм), які закріплювались в міжтім'яній або потиличній кістках (в гострих дослідах міжелектродна відстань становила 5 мм). Електроди занурювали на глибину 2,5—5 мм в білу речовину мозочка. Для хронічного механічного подразнення мозочку застосовували перламутрові пластинки 8 мм в діаметрі, які накладали на поверхню мозочку після трепанації *squamae occipitalis* або п'ятиміліметрові відрізки поліхлорвінілової ізоляційної трубки. Іх проштовхували крізь ін'єкційну голку, якою проколовали кістковий намет; голку витягали після закінчення процедури. Для хімічних подразнень мозочку застосовували хронічні канюлі — ін'єкційна голка з поліхлорвініловою трубкою на зовнішньому кінці, вмонтована у тримач з органічного скла. Цей тримач вгинували в одну з міжтім'яніх кісток.

Екстірацію мозочків і перерізку спинного мозку здійснювали під ефірно-хлороформним або пентоталовим наркозом.

Результати досліджень

При хронічному механічному подразненні локалізація подразників була такою^{*} (три собаки): на піраміді, язичку, бугрі черв'ячка і сгустка I, а також в ділянці передньої долі (lob. simplex i culmen). В пер-

ший тиждень подразненням. Вони наставав всмоктування міжки часу в ні у всмокту характеризують Середній фази підвищую

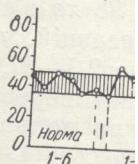

Рис. 1. Диаграмма на вертикальной оси

або залишається тування розділе з такою ж інтенсивністю між різними короткими проміжками. Вилеподібний вики пластинки зникає, зміни у всмоктувальному

Вказані зміни, в середньому. Існує можливість, що позитивів або діяльності підприємства у фокусі подій

Електричне на шести наркотичевинно). Всміні петлі. Для електрических прямокутніх з тривалою спроможністю виключається руці [26], спроможні яких по-дійно реагують на зміни. Від виразності змін мозку вимушані зупинити 300 імп/сек зрушенні дів можна зробити, необхідні для всмоктування, не зупиняючи.

Електроподраздігувалось більш і

ший тиждень після застосування подразників, за винятком дослідів з подразненням lob. anterior, ще не спостерігалось змін у всмоктуванні. Вони наставали через два тижні. Як показує порівняння інтенсивності всмоктування в окремих дослідах і динаміки резорбції за рівні проміжки часу в нормі і при експериментальному впливі на мозочок, зміни у всмоктуванні при механічному хронічному подразненні мозочка характеризуються фазністю (рис. 1).

Середній сумарний рівень всмоктування протягом такої окремої фази підвищується (на 11,0—14,8%) або знижується (на 13,5—14,4%),

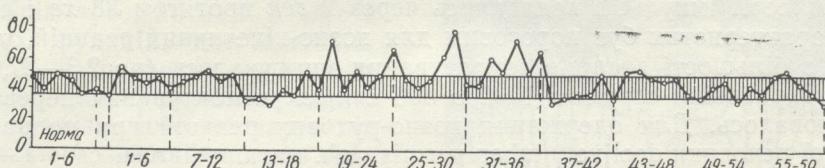

Рис. 1. Динаміка всмоктування глюкози при застосуванні механічного подразника на ругаміс мозочка (собака Перва).

На вертикалі — інтенсивність всмоктування в процентах, на горизонталі — кількість дослідів.

або залишається в межах норми. Фази посилення або зниження всмоктування розділені такими періодами, коли всмоктування відбувається з такою ж інтенсивністю і коливаннями, як і до подразнення мозочка. Різниця між рівнями всмоктування глюкози в окремих дослідах за короткий проміжок часу (четири — шість днів) перевищує 25% (різкий хвилеподібний вигляд кривої). Незважаючи на те, що у одного собаки пластинки знаходились і на корі черв'ячка і на корі півкуль мозочка, зміни у всмоктуванні проявилися менш чітко.

Вказані зміни у всмоктуванні минули, за нашими спостереженнями, в середньому через шість тижнів після застосування подразників. Можливо, це пояснюється адаптацією нервової системи до дії подразників або дія пластинок на мозочок ослабла через дегенеративні явища у фокусі подразнення.

Електричне подразнення мозочка в гострих дослідах проводилось на шести наркотизованих тіопентал-натрієм собаках ($0,05 \text{ г}/\text{kg}$, внутрі-очеревинно). Всмоктування досліджували у перев'язаній *in situ* кишечній петлі. Для електричного подразнення кори *tuber vermis* застосовували прямоугільний струм напругою 0,5, а потім 1,0 в частотою 300 *imp/сек*, з тривалістю імпульса 2 *мsec*; серії імпульсів подавались автоматично через кожних 2 сек протягом 28 хв. Параметри подразнюювального струму в цих дослідах аналогічні тим, що як вважає Моруцці [26], спроможні викликати очні автономні відповіді і при використанні яких поширення струму на навколо мозочкові структури надійно виключається. В більшості наших дослідів окорухові або зрачкові реакції не виявлялись, тоді як у всмоктуванні наставали досить виразні зміни. Відхилення від фонових рівнів всмоктування при електростимуляції мозочка становили $\pm 2,9$ —19,8%. У більшості дослідів всмоктування зменшувалось. При подразненні струмом 1 в 300 *imp/сек* зрушення у всмоктуванні були виразніші. З гострих дослідів можна зробити висновок, що порогові напруги прямоугільного струму, необхідні для одержання відповідних рухальних ефектів і реакцій всмоктування, не збігаються.

Електроподразнення мозочка у неанестезованих тварин супроводжувалось більш помітними змінами у всмоктуванні. При подразнен-

ні білої речовини *lingula*, *lob. centralis*, *cultmen*, *lob. quadrang.* — *lob. anterior* (четири собаки) спостерігались рухи голови, вушних раковин і хвоста; тремор голови; скорочення нижньої повіки; згинання іпселяральної щодо локалізації електродів передньої кінцівки; непостійна дрімота. Характер цих реакцій відповідає описанню сомато-топічної локалізації функцій в мозочку і поведінці тварин при його подразненні, встановлених іншими авторами [20, 22].

В тих випадках, коли для подразнення названих ділянок застосовували струм напругою $0,5$ в 300 им/сек , при тривалості імпульса 2 мсек , серії імпульсів подавались через 2 сек протягом 28 хв і струм цих характеристик був пороговим для позно-кінетичних реакцій, у всіх собак в більшості дослідів всмоктування знижувалось (на $2,3$ — $27,0\%$). При подразненні струмом 1 — 2 в 300 им/сек всмоктування переважно посилювалось. Для одержання позно-рухових реакцій при подразненні білої речовини *declive*, *tuber vermis*, *lob. paramedianus*, *сгис I* — *lob. posterior* (шість собак) пороговим виявився прямокутний струм $0,5$ — $2,0$ в 300 им/сек . Подразнення цих ділянок мозочка (рис. 2) пороговим струмом в більшості дослідів супроводжувалось гальмуванням всмоктування. З підвищеннем напруги подразнювального струму інтенсивність всмоктування в більшості дослідів при електростимуляції мозочка зростала. Зміни в інтенсивності всмоктування коливались в середньому в межах $\pm 10\%$. Сумарні — в середньому по всій групі дослідів — зміни були статистично достовірними не у всіх тварин, тому що при подразненні мозочка в окремих дослідах всмоктування то посилювалось, то знижувалось.

Отже, електричне подразнення як нео-, так і палеоцеребелярних структур не супроводжується змінами у всмоктуванні, специфічними для певної ділянки мозочка. Водночас позно-рухальні ефекти у відповідних дослідах були характерними для подразнення певних зон мозочка. Загальновідомо, що завдяки однорідності будови в корі мозочка не виділено, як у корі великих півкуль, особливих цитоархітектонічних полів, але зони проекцій висхідних рухальних і аналізаторних систем представлені в мозочку досить відособлено. Також і навпаки, — подразнення цих зон викликає рухальні реакції з боку ефекторів, представлених у відповідних ділянках мозкової кори. Проте дифузність поширення в корі мозочка біоелектричної реакції типу первинних відповідей при інтероцептивних подразненнях [15], аналогічні зміни артеріального тиску при подразненні як черв'ячка, так і півкуль мозочка [13], двобічні очні симпатичні феномени при подразненні лише однієї половини мозочка [4] вказують на відсутність чіткої різниці між впливом нео- і палеоцеребелярних відділів на деякі вегетативні процеси. Враховуючи все це, а також наведені власні спостереження, ми приходимо до висновку, що немає істотної різниці у впливі філогенетично старих і нових відділів мозочка на всмоктування. Цим вплив мозочка на всмоктування нагадує його вплив на інші вегетативні функції. Таку функціональну спільність структур мозочка, іншими словами те, що одні й ті ж його нейорни і провідні шляхи відповідальні за регуляцію і соматичних і вегетативних функцій, слід, очевидно, пояснювати як можливість одночасної інтеграції соматичних і вегетативних реакцій на одному й тому ж структурному рівні. Таке уявлення витікає з принципу Фултона [16] про значення перекриття соматичної і автономної проекцій в премоторній зоні.

Привертає увагу і той факт, що з посиленням напруги подразнювального струму всмоктування змінювалось протилежно тому, як при електростимуляції мозочка струмом, пороговим для викликання ру-

хальних ефектів, що виникли струму. залежно від Моруцці [21] цього явища. на і полегшенні рів струму є ціональний схів мозочкові

Крім того, тивних функцій на фоні подразнення звернемося до дуалізму вищення і зростиску, сповільни перистальтики припустити, і напруги пряма наших дослідів більш сильного зочки посилюють якихось екстремальних, які мають регуляції включають процеси

Якщо прийняті ція процесу включається при потужній системі — вносить вальний і гальмлює

Електричне подразнення від 15 — 20 мкв від (58 дослідів) і джувалось таки, як і подразнення відслідів виявляється на резорбтивну

Якщо розглянути подразнення мозочка порівняно з іншими, при впливі на мозок всмоктуванням подразнення мозочка виявляється нами як моделюючий мезенцефалічної нені білої речовини гальмівний вплив на разнення рецептора (за принципом зворотного полягає, може

хальних ефектів. Давно відзначено [25] неоднорідність рухальних ефектів, що виникають у відповідь на подразнення мозочка залежно від сили струму. Бстановлено і зміни в характері тонічних реакцій м'язів залежно від частоти імпульсів подразнювального струму [27, 19, 28]. Моруцці [21] висунув гіпотезу, підтверджену пізніше, для пояснення цього явища. Він вважає, що нейрони, в яких розвивається гальмування і полегшення, перемішані в корі мозочка, і що особливості параметрів струму впливають на функціональний стан провідних шляхів мозочкових імпульсів.

Крім того, до якої з вегетативних функцій, досліджуваних на фоні подразнення мозочка, ми не звернемось, скрізь проявляється дуалізм його впливу — підвищення і зниження кров'яного тиску, сповільнення і прискорення перистальтики і т. д. Тому можна припустити, що з підвищенням напруги прямокутного струму в наших дослідах у зв'язку з більш сильним збудженням мозочка посилювалась активність якихось екстрацеребелярних утворень, які мають відношення до регуляції всмоктування і посилюють процеси резорбції.

Якщо прийняти, що координація процесу всмоктування здійснюється при взаємодії всієї потужної системи нейро-гуморальної регуляції функцій, то здається закономірним, що й мозок — одна з провідних ланок цієї системи — вносить і в регуляцію всмоктування подвійний вплив — збуджувальний і гальмівний.

Електричне подразнення білої речовини полів O_1 та O_2 на глибині 15—20 мм від поверхні екто- і ентолатеральної звивин великих півкуль (58 дослідів) і ретикулярної формaciї середнього мозку [14] супроводжувалось такими ж кількісними зрушеннями у всмоктуванні глукози, як і подразнення мозочка. Проте при порівнянні результатів цих дослідів виявляється істотна, на нашу думку, особливість впливу мозочка на резорбтивну функцію (рис. 3).

Якщо розглянути, як змінюється інтенсивність резорбції при подразненні мозочка тоді, коли фоновий рівень всмоктування невисокий — порівняно з іншими дослідами у цієї ж тварини — виявляється, що при впливі на мозочок всмоктування посилюється. Навпаки, з посиленням всмоктування у фонових дослідах його інтенсивність при подразненні мозочка знижується. Такий ефект впливу мозочка розглядається нами як модулюючий. Він помітний, але менше, при подразненні мезенцефалічної ретикулярної формaciї і ще слабкіше — при подразненні білої речовини потиличних долей великих півкуль. Можливо, гальмівний вплив мозочка здійснюється у відповідь на посилення подразнення рецепторів слизової кишечника з посиленням всмоктування (за принципом зворотного зв'язку). Фізіологічне значення цього явища полягає, можливо, в забезпеченні більш рівномірного навантажен-

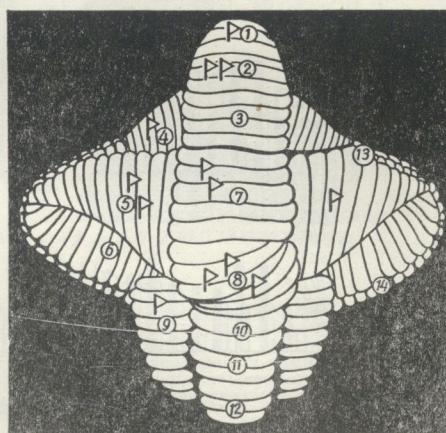

Рис. 2. Картка мозочка з ділянками подразнення в хронічних дослідах:
1—lingula; 2—lob. centralis; 3—culmen; 4—lob. quadrangularis; 5—crus I; 6—crus II; 7—decussate; 8—tuber vermis; 9—lob. paramedianus; 10—pyramis; 11—uvula; 12—nodulus; 13—paramoocculus; 14—flocculus.
A — ділянка подразнення.

ня на всмоктувальний апарат, чим створюються умови для кращої його працездатності. Погляд на такий характер впливу мозочка, як модулюючий, відповідає точці зору, за якою роль адаптаційно-трофічного впливу «полягає у створенні оптимального фізіологічного фону для здійснення спеціалізованих актів» (А. І. Карамян, 1961).

Після введення (через хронічно вживлені канюлі) в товщу мозочка 0,5 мл 0,1%-ного розчину нітрату стрихніну, 2%-ного розчину новокаїну і 0,9%-ного розчину NaCl спостерігались облизування, поворот го-

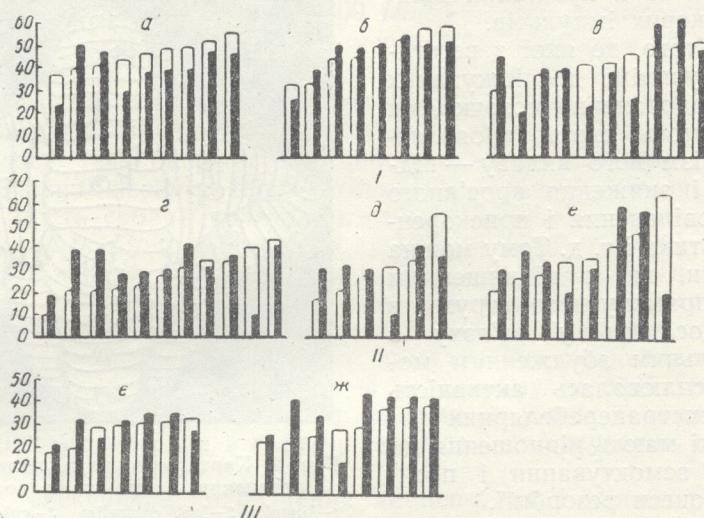

Рис. 3. Зміни у всмоктуванні глукози при електричному подразненні білої речовини сгус I мозочка, ліворуч (I), ретикулярної формaciї дорзо-аборально від рівня сосковидних тіл (II) та білої речовини на глибині 20 мм від поверхні лівої ектолатеральної звивини поля O_2 (III).

Дані фонових дослідів (незабарвлені стовпці) розміщені у зростаючому ступені. Чорні стовпці — результати подразнення: а — 0,5 в, 30 імп/сек; б — 1,5 в, 300 імп/сек; в — 2,5 в, 300 імп/сек; г — 1,0 в, 100 імп/сек; д — 2,0 в, 200 імп/сек; е — 3,0 в, 300 імп/сек; є — 0,5 в, 300 імп/сек; ж — 1,0 в, 300 імп/сек.

лови, рухи ротом, хвостом і т. д. (два собаки). Як при введенні стрихніну, так і новокаїну всмоктування знижувалось (на 5,2—9%), введення розчину NaCl досить чіткими змінами у всмоктуванні не супроводжувалось, але рухальні реакції наставали. Можна, очевидно, припустити, що рухальні ефекти зумовлені значною мірою механічною дією розчинів, вводжуваних у мозочок, тоді як зміни у всмоктуванні пов'язані з активним впливом хімічних агентів на життедіяльність мозочка.

Вивчення всмоктування у трьох собак з екстирпацією мозочка (у тварин було видалено від $\frac{1}{3}$ до $\frac{3}{5}$ маси мозочка) не показало чіткої відповідності між строками компенсації рухальних розладів і порушень у всмоктуванні. Серед змін, яких зазнає процес всмоктування після церебелектомії, можна розрізняти дві фази: 1) фазу ослаблення всмоктування (на 13,6—14,3—24,6%) — триває від двох до трьох тижнів і 2) фазу посиленіх коливань (четири — шість тижнів як мінімум). В цей період інтенсивність всмоктування в деяких дослідах вже досягає норми.

Ці явища цікаво порівняти з порушеннями всмоктування, що спостерігаються після перерізання спинного мозку. У четырех собак, у

яких ми після днів після лення всмоктування норми. Це дів, характер до десереб стеми. В ці малізуються

в умовах ек зору таку а всмоктування тер змін, що ка, зберігаєт

Характер перерізання електричне п проводжувал сповільнення ковою частот

Рухальні ненні мозочк зового введені раніше тенде стала переважа без подразнені лось (на 3,0- структури, чу зочки на всм мують активн мовідношень електричну ая кішці 5—7

Результат процес кишеч вплив мозочк функція мозоч утвореннями півкуль голови

яких ми повністю перерізали спинний мозок на рівні D_3 , в перші 10—12 днів після ушкодження спинного мозку також спостерігалось ослаблення всмоктування (в цілому на 6,4—17,9%). Потім інтенсивність всмоктування, плавно або хвилеподібно нарastaючи, наближається до норми. Це відбувається на фоні сенсо-моторних і вісцеральних розладів, характерних для спінального шоку, тобто фактора, який подібно до децеребеляції, також призводить до глибокого стресу нервової системи. В цих умовах, як виявилось, всмоктування досить швидко нормалізується. Подібні загрозливі для життя ситуації можливі не лише

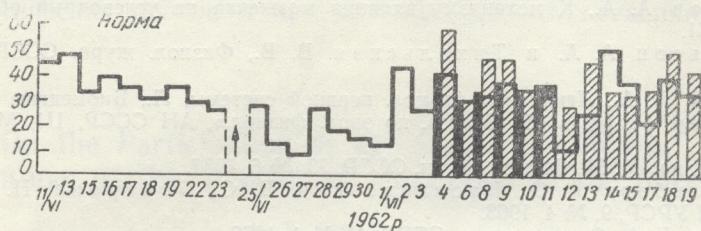

Рис. 4. Всмоктування глукози до і після перерізання спинного мозку (позначене стрілкою).

Стовпцями позначені зміни у всмоктуванні при подразненні decline і Job. ragam ed. мозочка. Білі стовпці — без подразнення, заштриховані — результати подразнення, чорні — норма при подразненнях в 0,5 в, 300 імп/сек. По горизонталі дати дослідів.

в умовах експериментальної, але й природної патології. З цієї точки зору таку адаптаційну, а в даному випадку — її захисну властивість всмоктування можна вважати наслідком еволюції. Загальний характер змін, що спостерігаються у всмоктуванні при подразненні мозочка, зберігається і після перерізання спинного мозку на рівні D_3 .

Характер зрушень у всмоктуванні змінився після одномоментного перерізання шийних симпатичних нервів (два собаки). При цьому електричне подразнення мозочка в переважній більшості випадків супроводжувалось сповільненням всмоктування. До перерізання нервів сповільнення і посилення всмоктування спостерігались майже з однаковою частотою. Рухальні ефекти повністю збереглись.

Рухальні ефекти здавались навіть дещо посиленими при подразненні мозочка струмом 2,5 в частотою 300 імп/сек на фоні внутрім'язового введення аміназину (7 мг/кг, два собаки). Замість відзначеної раніше тенденції всмоктування до зниження, в цих умовах резорбція стала переважно посилюватись. При введенні тієї ж дози аміназину без подразнення мозочка всмоктування в більшості дослідів знижувалось (на 3,0—8,5%). Тому ми припускаємо, що стовбурові ретикулярні структури, чутливі до аміназину, беруть участь в реалізації впливу мозочка на всмоктування в тонкому кишечнику. При цьому вони гальмують активність мозочка. На можливість таких функціональних взаємовідношень вказують спостереження тих авторів [23], які відзначили електричну активацію раніше неактивних точок мозочка після введення кішці 5—7 мг/кг хлорпромазину.

Результати проведених дослідів дають підставу вважати, що на процес кишечного всмоктування поширяється складний регулюючий вплив мозочка. В основі цього впливу лежить адаптаційно-трофічна функція мозочка. Цей вплив здійснюється у взаємодії із стовбуровими утвореннями і, безсумнівно, ендокринною системою і корою великих півкуль головного мозку.

ЛИТЕРАТУРА

1. Воронин Л. Г., Изв. Ин-та им. Лесгаста, 21, 1938, 1—2.
2. Воронин Л. Г. и Зимкина А. М., Физиол. журн. СССР, 21, № 5—6, 1936.
3. Зимкина А. М., Физиол. журн. СССР, 32, № 2, 1946.
4. Зимкина А. М. и Орбели Л. А., Физиол. журн. СССР, 15, № 6, 1932.
5. Каплан П. М. и Осетинский Т. Г., Експер. мед., № 1, 1939.
6. Карапян А. И., Эволюция функций мозжечка и больших полушарий головного мозга, Л., Медгиз, 1956.
7. Карапян А. И., в сб. «III научн. совещание по эвол. физиол., посвящ. пам. акад. Л. А. Орбели», Л., 1961, с. 87.
8. Кобакова Е. М., Физиол. журн. СССР, 38, № 1, 1952.
9. Логинов А. А., К механизму влияния мозжечка на углеводный обмен, Дисс., Баку, 1951.
10. Михельсон А. А. и Тихальская В. В., Физиол. журн. СССР, 16, № 3, 1933.
11. Орбели Л. А., Лекции по физиол. нервной системы, Л., Биомедгиз, 1935.
12. Рейдлер М. М., в сб. «Матер. по эвол. физиол.», АН СССР, III, М.—Л., 1958, с. 119.
13. Сапронин М. Н., Физиол. журн. СССР, 23, № 6, 1937.
14. Файтельберг Р. О., Васильевский В. С., Бочарова Н. К., Фізіол. журн. АН УРСР, 9, № 4, 1963.
15. Фирсов Л. А., Физиол. журн. СССР, 44, № 1, 1958.
16. Фултон Дж. Ф., Физиол. журн. СССР, 21, № 5—6, 1936.
17. Ван И., Иоуе К., Ozaki S., Kurotsu T., Med. J. Osaka Univ., 7, 1—2, 1956.
18. Bernard Cl., Leçons sur la physiologie et la pathologie du system nerveux. Paris, v. 1, 2, 1858.
19. Втіяве J., Arch. internat. physiol., 61, 1953.
20. Chambers W. W., Sprague J. M., Arch. neurol. a. psych., 74, 6, 1955.
21. Dow R. S. a. Moguzzi G., The Physiol. a. Pathol. of the Cerebellum. Minneapolis, 1958.
22. Hampson J. L., Harrison C. R., Woolsey C. H., Fed. Proc., 5, 1946.
23. Kreindler A., Steriade M., Zuckerman E., Chimion Z., EEG a. Clin. Neurophysiol., 10, 3, 1958.
24. Lange B., Arch. ges. Physiol., 50, 1891.
25. Lewandowsky M., Pfl. Arch., Physiol., Abt., 1903.
26. Moguzzi G., Problems in Cerebellar Physiology, Springfield, 1950.
27. Pompeiano O., Arch. Sci. Biol., 40, 5, 1956.
28. Terzuolo C., Terziyan H., J. Neurophysiol., 16, 5, 1953.
29. Wiggers K., Arch. neerl. de physiol., 27, 3, 1943.

Надійшла до редакції
20.XI 1963 р.

Об участии мозжечка в регуляции процесса всасывания в кишечнике

В. С. Василевский

Кафедра физиологии человека и животных Одесского госуниверситета им. И. И. Мечникова

Резюме

Исследовалось всасывание глюкозы в изолированном отрезке тощей кишки взрослых собак в острых и хронических опытах. Электрическое раздражение в острых опытах наносилось на кору мозжечка, а в хронических раздражалось его белое вещество через хронически вживленные электроды. Для раздражения применялся прямоугольный ток от 0,5 до 3 вольт 300 имп/сек в течение 14 минут. Это сопровождалось снижением либо усилением всасывания сахара в среднем в пределах 10%. У бодрствующих животных при электростимуляции мозжечка происходило повышение всасывания, если его исходный фон был низок и наоборот,— замедление резорбции при повышенном всасыва-

нии до раздражения приводило к $NaCl$ оставалось после перерезки сывание вначале сывания после образных колебаний и при хранении всасываний являются после симпатичного амина зина.

On Regulation

Department of hum

The author investigated the absorption of glucose in the isolated segment of the small intestine of adult dogs in acute and chronic experiments. Electrical stimulation of the cerebellar cortex was applied to the cortex from 0.5 to 3 volts, the stimulation being effected by rectangular pulses of 300 impulses/sec for 14 minutes. This was accompanied by a reduction in absorption, either by a decrease or by an increase in absorption, depending on the average absorption level. In conscious animals the absorption of glucose increased during cerebellar stimulation if the initial absorption level was low, and decreased if it was high. After severing the cerebellum, absorption was reduced to about 0.9 p. c. $NaCl$ solution, as well as on severing the cerebellum, absorption was at a minimum. The reduction of absorption was at a maximum during the period of acute wave stimulation. The absorption of glucose is also reduced after severing the cerebellum. The stimulation of the cerebellum at the D₃ level, severing the cerebellum, injection of 7 mg/kg

ния до раздражения. Введение в мозжечок стрихнина и новокаина приводило к торможению всасывания; введение 0,9%-ного раствора NaCl оставалось неэффективным. При удалении мозжечка, а также после перерезки спинного мозга на уровне D_3 (хронические опыты) всасывание вначале снижается, затем нормализуется. Нормализации всасывания после удаления мозжечка предшествует период резких волнообразных колебаний. Неустойчивость динамики всасывания наблюдается и при хроническом механическом раздражении мозжечка. Сдвиги во всасывании, наблюдавшиеся при электростимуляции мозжечка, сохраняются после перерезки спинного мозга на уровне D_3 , перерезки шейных симпатических нервов и при внутримышечном введении 7 мг/кг аминазина.

On the Participation of the Cerebellum in the Regulation of the Process of Absorption in the Intestine

V. S. Vasilevsky

Department of human and animal physiology of the I. I. Mechnikov State University of Odessa

Summary

The author investigated the absorption of glucose in an isolated section of the small intestine of adult dogs in acute and chronic experiments. Electrical stimulation in acute experiments was applied to the cerebellar cortex, while in chronic experiments the white matter was stimulated through chronically inserted electrodes. Rectangular current from 0.5 to 3 volts at 300 imp/sec was applied for 14 minutes. This is attended by a reduction or intensification of sugar absorption by 10 p. c. on the average. In waking animals during electrostimulation of the cerebellum absorption was enhanced if its initial background was low and, on the contrary, resorption was decelerated in the case of increased absorption before stimulation. Introduction of strychnine and novocaine into the cerebellum led to inhibition of absorption; introduction of 0.9 p. c. NaCl solution was ineffective. On removing the cerebellum as well as on severing the spinal cord at the D_3 level (chronic experiments) absorption was at first reduced, and then returned to normal. Normalization of absorption after removal of the cerebellum is preceded by a period of acute wave-like fluctuations. The instability of the dynamics of absorption is also observed in chronic mechanical stimulation of the cerebellum. The changes in absorption, observed on electrical stimulation of the cerebellum, persevere after severing the spinal cord at the D_3 level, severing the cervical sympathetic nerves and in intramuscular injection of 7 mg/kg aminazine.